

# ETHISCH BELEGGEN IS VOOR IEDEREEN

---

VFB – 08 december 2018 - Antwerpen

Siem de Ruijter

Kunnen we met ons spaargeld  
bijdragen tot **meer duurzaamheid**  
én een **goede return** behalen?

beleggen met schone handen

**goed geld**

gewetensvol sparen en beleggen

extrafinancieel investeren

geld met een hart

maatschappelijk verantwoord investeren (MVI)

geld met een geweten

**ethisch sparen of beleggen**

duurzaam sparen of beleggen

duurzaam investeren

maatschappelijk sparen en beleggen

**met een gerust geweten sparen en beleggen**

principieel sparen en beleggen

verantwoord beleggen

geld met een gerust gemoed

maatschappelijk verantwoorde en duurzame investeringen

**niet-traditioneel beleggen**

sparen of beleggen met dubbel rendement

maatschappelijk verantwoord sparen en beleggen

sustainable investment

long-lasting investments

**politically correct investing**

Socially Responsible Investment (of SRI)

**responsible investment**

ESG investing  
(Environment, Social and Governance)

invest with your heart and soul

épargner éthiquement

**des placements différents**

épargner et investir sans remords

**l'épargne solidaire**

Investissements Socialement Responsable (ISR)

Wat betekent duurzaamheid voor u ?



## 65.000 deelnemers aan klimaatbetoging in Brussel

03 december 2018 01:35

🔖 f in 🐦 ✉



Massale opkomst voor de klimaatbetoging 'Claim The Climate'. ©BELGA









**1** NO  
POVERTY



**2** NO  
HUNGER



**3** GOOD  
HEALTH



**4** QUALITY  
EDUCATION



**5** GENDER  
EQUALITY



**6** CLEAN WATER  
AND SANITATION



**7** RENEWABLE  
ENERGY



**8** GOOD JOBS AND  
ECONOMIC GROWTH



**9** INNOVATION AND  
INFRASTRUCTURE



**10** REDUCED  
INEQUALITIES



**11** SUSTAINABLE CITIES  
AND COMMUNITIES



**12** RESPONSIBLE  
CONSUMPTION



**13** CLIMATE  
ACTION



**14** LIFE BELOW  
WATER



**15** LIFE  
ON LAND



**16** PEACE AND  
JUSTICE



**17** PARTNERSHIPS  
FOR THE GOALS



**THE GLOBAL GOALS**  
For Sustainable Development

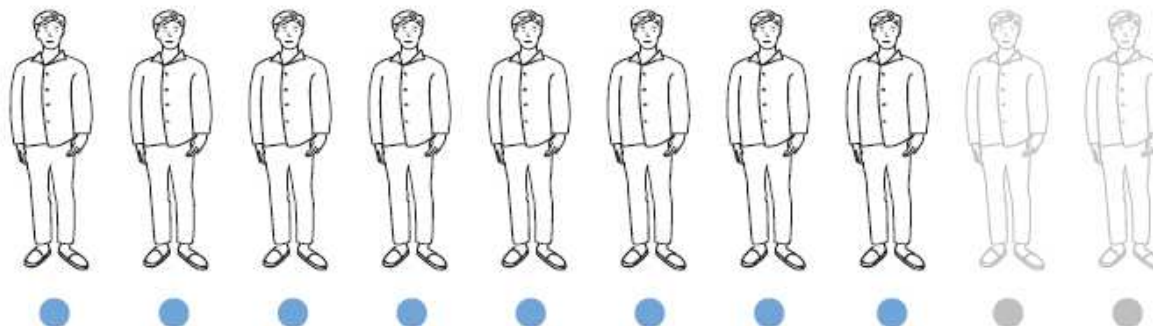


Wat betekent duurzaamheid voor de Belg?

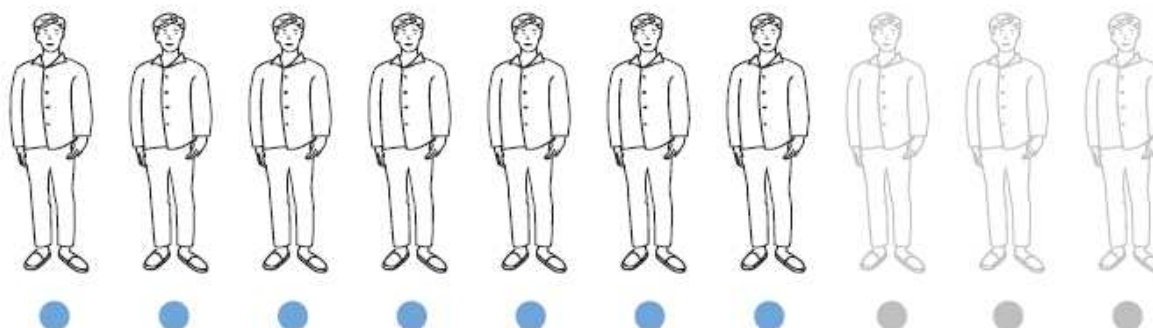
2 167

Belgen

8 op 10 Belgen hechten belang aan duurzaamheid.



7 op 10 Belgen geeft aan op bepaalde vlakken duurzaam gedrag te vertonen.





Huishoudelijk  
afval recycleren  
of vermijden



Energiepeil  
of waterverbruik  
van woning verbeteren



Aankoop van lokaal  
geproduceerde  
producten

**23 %**

associeert het aankopen van een  
duurzaam beleggingsfonds met  
duurzaam gedrag



**39%**

39% van de Belgen is op  
de hoogte van het  
bestaan van duurzame  
beleggingen.

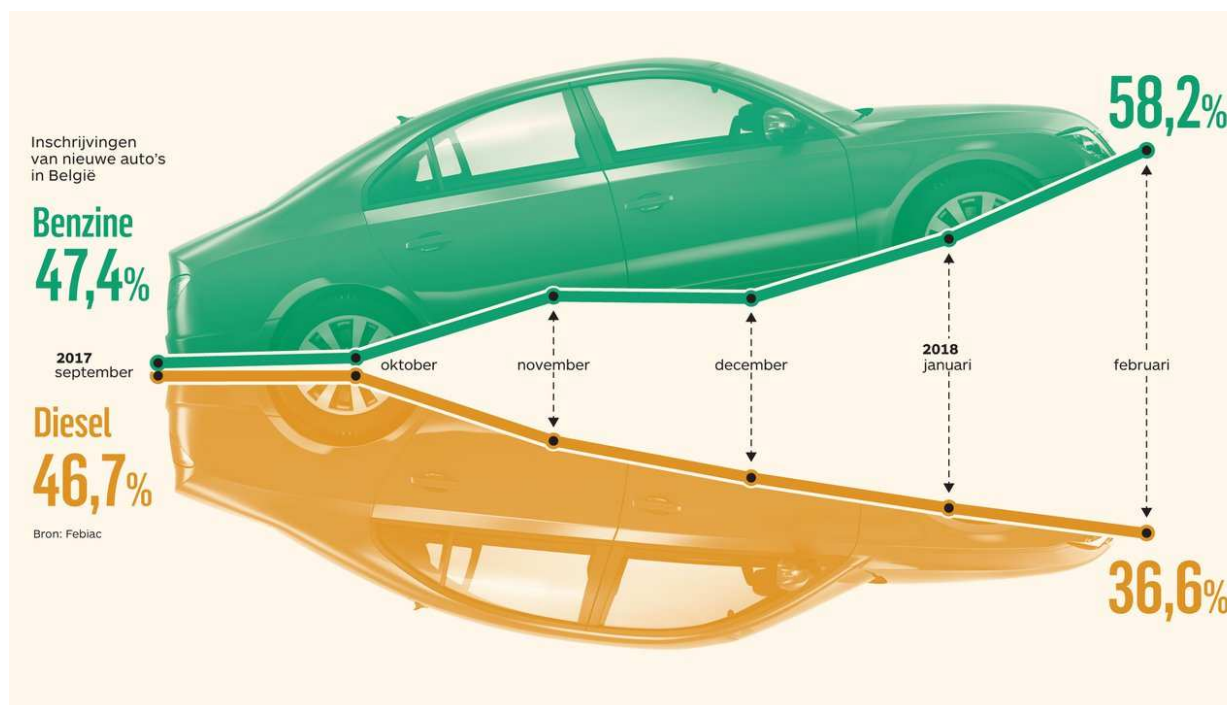


Waarom is duurzaamheid belangrijk  
voor u als belegger?

Ik wil die  
producten niet  
langer kopen !



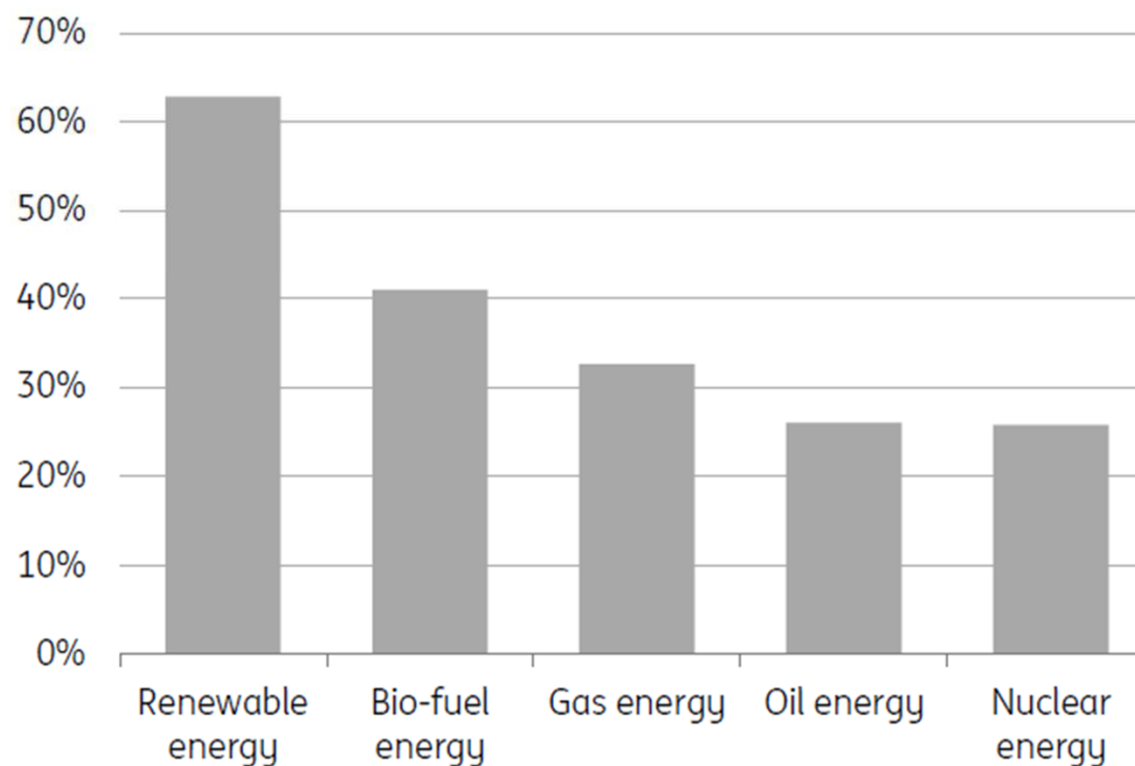
Uit cijfers die Alphabet Belgium begin dit jaar uitbracht, blijkt dat het aantal benzinewagens die de leasingmaatschappij in portefeuille heeft in twee jaar tijd van 2 naar 20 procent gestegen is.



Ik wil daar niet  
langer in  
investeren !



*Ben je geïnteresseerd om te investeren in  
bedrijven die actief zijn in de volgende sectoren?*



Be aware of the  
carbon bubble !



### Carbon bubble theory

Fossil fuel assets, such as coal, oil and gas could be significantly devalued if a global deal to tackle climate change is reached.

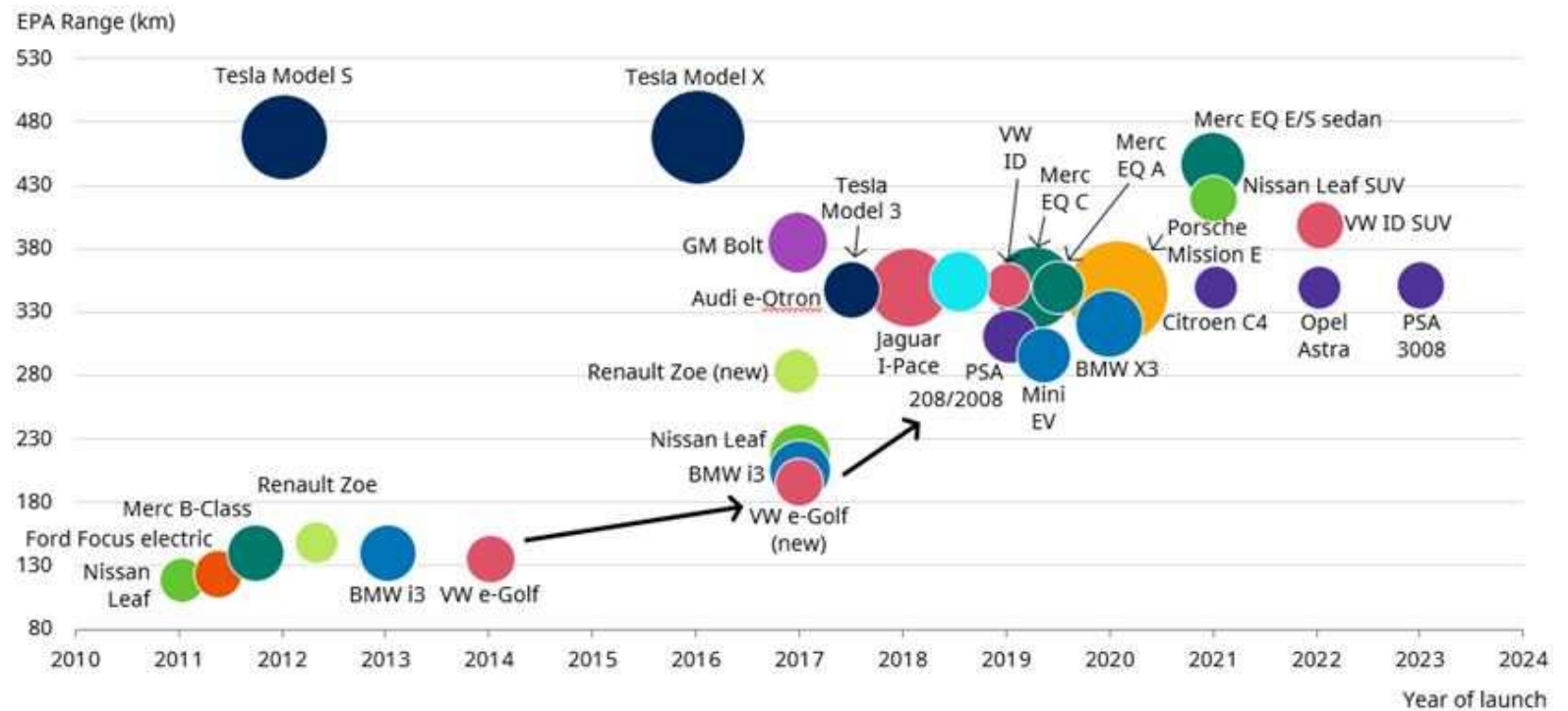


**Mark Carney**  
Bank of England

*'Most fossil fuel  
reserves can't  
be burned'*

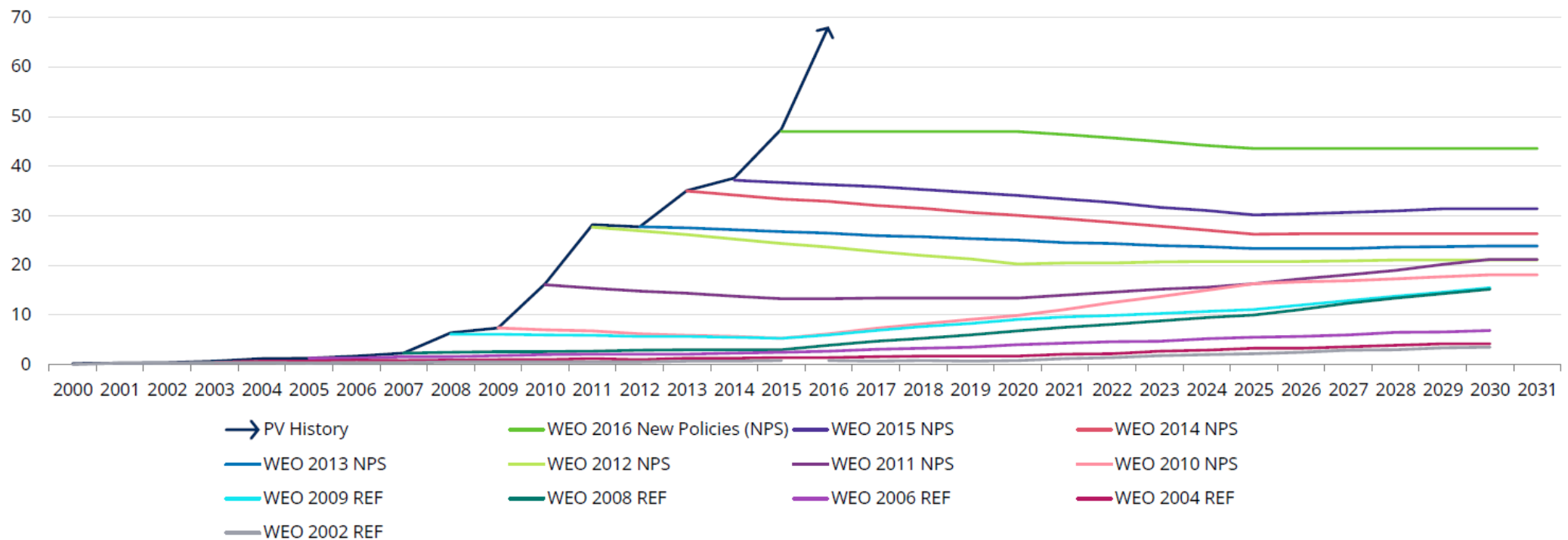


## De grote disruptie: duurzaamheid !



Disruptie biedt kansen !

## Annual PV additions: historic data vs International Energy Agency – World Energy Outlook



En opeens gaat het gaat snel !!!

BUITENLAND



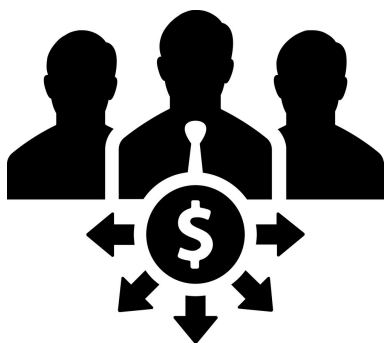
Afspelen

Rechtszaak tegen Monsanto

> ↺ 00:00 / 01:41 🔊



Duurzaam  
beleggen  
vanuit  
risicobeheersing



VectorStock®

VectorStock.com/12004622

De rechtbank heeft Monsanto daarom veroordeeld tot 250 miljoen dollar (220 miljoen euro) schadevergoeding, en 39,2 miljoen dollar (34 miljoen euro) interest. Het bedrijf zelf ontkent de link tussen glyfosaat en kanker en gaat in beroep tegen de uitspraak.

Bron: [www.vrt.be](http://www.vrt.be) – 11/08/18

## Bayer: veroordeling Monsanto doet koers dalen

Het aandeel van de Duitse chemiereus Bayer is vandaag fors gedaald in reactie op de veroordeling van Monsanto. Dit Amerikaans bedrijf, dat door Bayer werd overgenomen, wordt er van beschuldigd de risico's verbonden aan Roundup, het herbicide op basis van glyfosaat, te hebben verborgen.

Op de beurs moest het aandeel Bayer bij het begin van de dinsdagsessie 6,69% prijsgeven. Daardoor is het verlies op jaarbasis voor de koers sinds het begin van dit jaar tot 30% opgelopen.

Volgens de Süddeutsche Zeitung beschouwen de beleggers de beslissing van de rechter als een duidelijke nederlaag voor Bayer. Het Duits bedrijf dreigt nu met circa 8.000 processen in de Verenigde Staten geconfronteerd te worden, steeds met als inzet de glyfosaten van Monsanto.

Bron: [www.oblis.be](http://www.oblis.be) – 23/10/18



## ANNUAL REPORT

Royal Dutch Shell plc  
Annual Report and Form 20-F  
for the year ended December 31, 2017



Bron: [www.shell.com](http://www.shell.com)

## Contents

### 01

#### INTRODUCTION

- 01 Form 20-F
- 02 Cross reference to Form 20-F
- 04 Terms and abbreviations
- 05 About this Report

### 06

#### STRATEGIC REPORT

- 06 Chair's message
- 07 Chief Executive Officer's review
- 08 Environmental and social performance
- 10 Business overview
- 12 Risk factors
- 13 Key performance indicators
- 19 Summary of results
- 22 Performance indicators
- 24 Integrated Gas
- 31 Upstream
- 38 Oil and gas information
- 46 Downstream
- 53 Corporate
- 54 Liquidity and capital resources
- 58 Environment and society
- 62 Climate change and energy transition
- 67 Our people

### 69

#### GOVERNANCE

- 69 The Board of Royal Dutch Shell plc
- 72 Senior Management
- 73 Directors' Report
- 76 Corporate governance
- 90 Audit Committee Report
- 94 Directors' Remuneration Report

### 118

#### FINANCIAL STATEMENTS AND SUPPLEMENTS

- 118 Independent Auditors' Reports related to the Consolidated and Parent Company Financial Statements
- 137 Consolidated Financial Statements
- 179 Supplementary information – oil and gas (unaudited)
- 199 Parent Company Financial Statements
- 208 Independent Auditors' Reports related to the Royal Dutch Shell Dividend Access Trust Financial Statements
- 213 Royal Dutch Shell Dividend Access Trust Financial Statements

### 217

#### ADDITIONAL INFORMATION

- 217 Shareholder information
- 224 Section 13(b) of the US Securities Exchange Act of 1934 disclosure
- 225 Non-GAAP measures reconciliations
- 227 Index to the Exhibits
- 228 Signatures
- E1 Exhibits

#### Cover image

The fingerprint reflects how people are central to powering progress with more and cleaner energy, from our retail sites to our offshore operations.

Cover Claire Concept  
Design Conran Design Group  
Typesetting Donnelley Financial Solutions  
Printer Daman Drukiers under ISO 14001





Rising climate change concerns have led and could lead to additional legal and/or regulatory measures which could result in project delays or cancellations, a decrease in demand for fossil fuels, potential litigation and additional compliance obligations.

In December 2015, 195 nations adopted the Paris Agreement, which we fully support. The Paris Agreement aims to limit increases in global temperatures to well below two degrees Celsius. As a result, we expect continued and increased attention to climate change from all sectors of society. This attention has led, and we expect it to continue to lead, to additional regulations designed to reduce greenhouse gas (GHG) emissions.

We expect that a growing share of our GHG emissions will be subject to regulation, resulting in increased compliance costs and operational restrictions. If our GHG emissions rise alongside our ambitions to increase the scale of our business, our regulatory burden will increase proportionally. We also expect that GHG regulation will focus more on suppressing demand for fossil fuels, either through taxes, fees, incentives to promote the sale of electric vehicles or even through the future prohibition of sales of new diesel or gasoline vehicles. This could result in lower revenue and, in the long term, potential impairment of certain assets.

Additionally, some groups are pressuring certain investors to divest their investments in fossil fuel companies. If this were to continue, it could have a material adverse effect on the price of our securities and our ability to access equity capital markets. The World Bank has also announced plans to stop financing upstream oil and gas projects in 2019. Similarly, according to press reports, other financial institutions also appear to be considering limiting their exposure to certain fossil fuel projects. Accordingly, our ability to use financing for future projects may be adversely impacted. This could also adversely impact our potential partners' ability to finance their portion of costs, either through equity or debt.

Further, in some countries, governments and regulators have filed lawsuits seeking to hold fossil fuel companies liable for costs associated with climate change. While we believe these lawsuits to be without merit, losing any of these lawsuits could have a material adverse effect on our earnings, cash flows and financial condition.

# 11 misverstanden rond duurzaam sparen en beleggen

- 1 - van geitenwollensokkenjongens en –meisjes
- 2 - het is niet dynamisch
- 3 - brengt financieel niets of relevant minder op
- 4 - allemaal marketing

- 9 - die met echt veel geld doen hier niet aan mee
- 10 - er is geen vraag naar
- 11 - er is geen verband tussen (ethisch) geld en geluk

# 11 misverstanden

- 5 - gaat naar beneden in een spiraal
- 6 - alleen een Belgisch gebeuren
- 7 - allemaal van katholieke huize
- 8 - beperkt tot sparen en beleggen





Misverstand 1:  
het brengt financieel minder op...

# Het brengt financieel minder op...

## Studie van Friede, G., Busch, T. & Bassen, A. (2015)

Analyse van 2200 studies die sinds 1970 zijn verschenen (meta-analyse)

Conclusie: 90 % van die studies

- ofwel een positief effect herkent
- ofwel een niet-negatief effect herkent (=ethisch beleggen niet slechter zou renderen)

Binnen die 90 % bleek

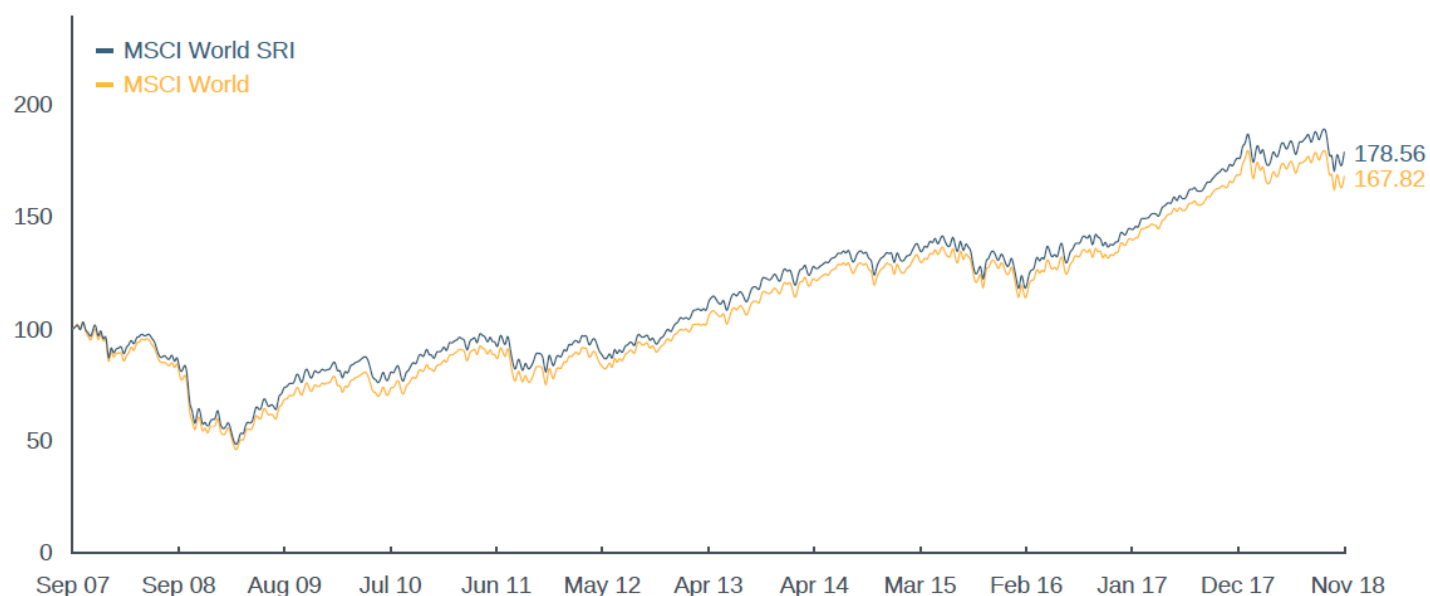
- 60 % van de studies betere rendementen aantoonde
- 40 % gelijkwaardige rendementen aantoonde

## Studie Deutsche Bank (2012)

89 % van de academische onderzoeken bewees dat ondernemingen met hoge ethische ratings de markt wel degelijk verslaan



## CUMULATIVE INDEX PERFORMANCE - GROSS RETURNS (USD) (SEP 2007 – NOV 2018)



## ANNUAL PERFORMANCE (%)

| Year | MSCI World SRI | MSCI World |
|------|----------------|------------|
| 2017 | 24.34          | 23.07      |
| 2016 | 8.36           | 8.15       |
| 2015 | -1.05          | -0.32      |
| 2014 | 4.45           | 5.50       |
| 2013 | 28.04          | 27.37      |
| 2012 | 13.95          | 16.54      |
| 2011 | -5.01          | -5.02      |
| 2010 | 11.17          | 12.34      |
| 2009 | 33.10          | 30.79      |
| 2008 | -37.60         | -40.33     |

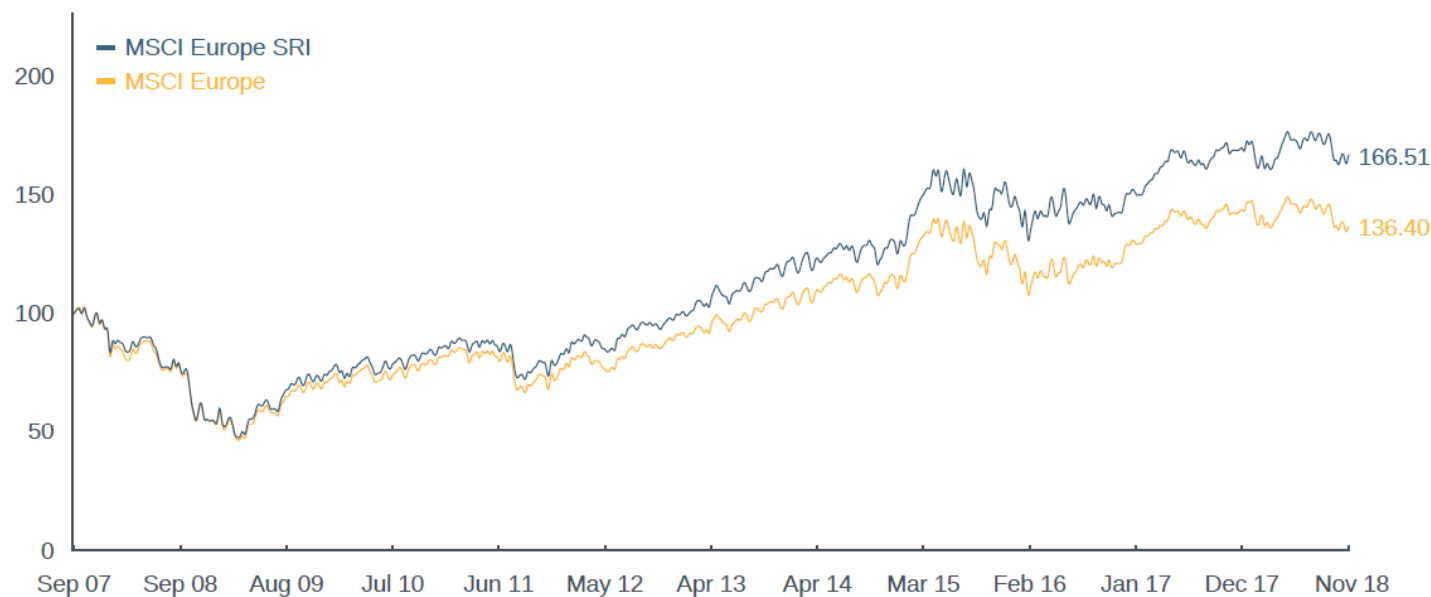
## INDEX PERFORMANCE — GROSS RETURNS (%) (NOV 30, 2018)

|                | 1 Mo | 3 Mo  | 1 Yr | YTD   | ANNUALIZED |      |       |                    |
|----------------|------|-------|------|-------|------------|------|-------|--------------------|
|                |      |       |      |       | 3 Yr       | 5 Yr | 10 Yr | Since Sep 28, 2007 |
| MSCI World SRI | 2.52 | -4.59 | 2.43 | 1.15  | 10.30      | 7.51 | 11.60 | 5.32               |
| MSCI World     | 1.19 | -5.66 | 0.68 | -0.69 | 9.12       | 7.27 | 11.51 | 4.74               |

## FUNDAMENTALS (NOV 30, 2018)

| Div Yld (%) | P/E   | P/E Fwd | P/BV |
|-------------|-------|---------|------|
| 2.55        | 18.02 | 15.30   | 2.65 |
| 2.53        | 17.54 | 14.48   | 2.33 |

## CUMULATIVE INDEX PERFORMANCE - GROSS RETURNS (EUR) (SEP 2007 – NOV 2018)



## ANNUAL PERFORMANCE (%)

| Year | MSCI Europe SRI | MSCI Europe |
|------|-----------------|-------------|
| 2017 | 11.73           | 10.88       |
| 2016 | 0.70            | 3.22        |
| 2015 | 15.35           | 8.78        |
| 2014 | 6.54            | 7.40        |
| 2013 | 25.02           | 20.51       |
| 2012 | 19.45           | 18.09       |
| 2011 | -4.48           | -7.51       |
| 2010 | 12.20           | 11.75       |
| 2009 | 36.76           | 32.55       |
| 2008 | -42.79          | -43.29      |

## INDEX PERFORMANCE — GROSS RETURNS (%) (NOV 30, 2018)

|                 | 1 Mo  | 3 Mo  | 1 Yr  | YTD   | ANNUALIZED |      |       |                    |
|-----------------|-------|-------|-------|-------|------------|------|-------|--------------------|
|                 |       |       |       |       | 3 Yr       | 5 Yr | 10 Yr | Since Sep 28, 2007 |
| MSCI Europe SRI | 0.63  | -4.41 | -1.16 | -1.19 | 2.00       | 6.70 | 11.21 | 4.67               |
| MSCI Europe     | -0.84 | -5.59 | -3.98 | -4.75 | 1.08       | 5.17 | 9.09  | 2.82               |

## FUNDAMENTALS (NOV 30, 2018)

| Div Yld (%) | P/E   | P/E Fwd | P/BV |
|-------------|-------|---------|------|
| 3.62        | 15.50 | 13.15   | 1.97 |
| 3.77        | 14.89 | 12.41   | 1.69 |

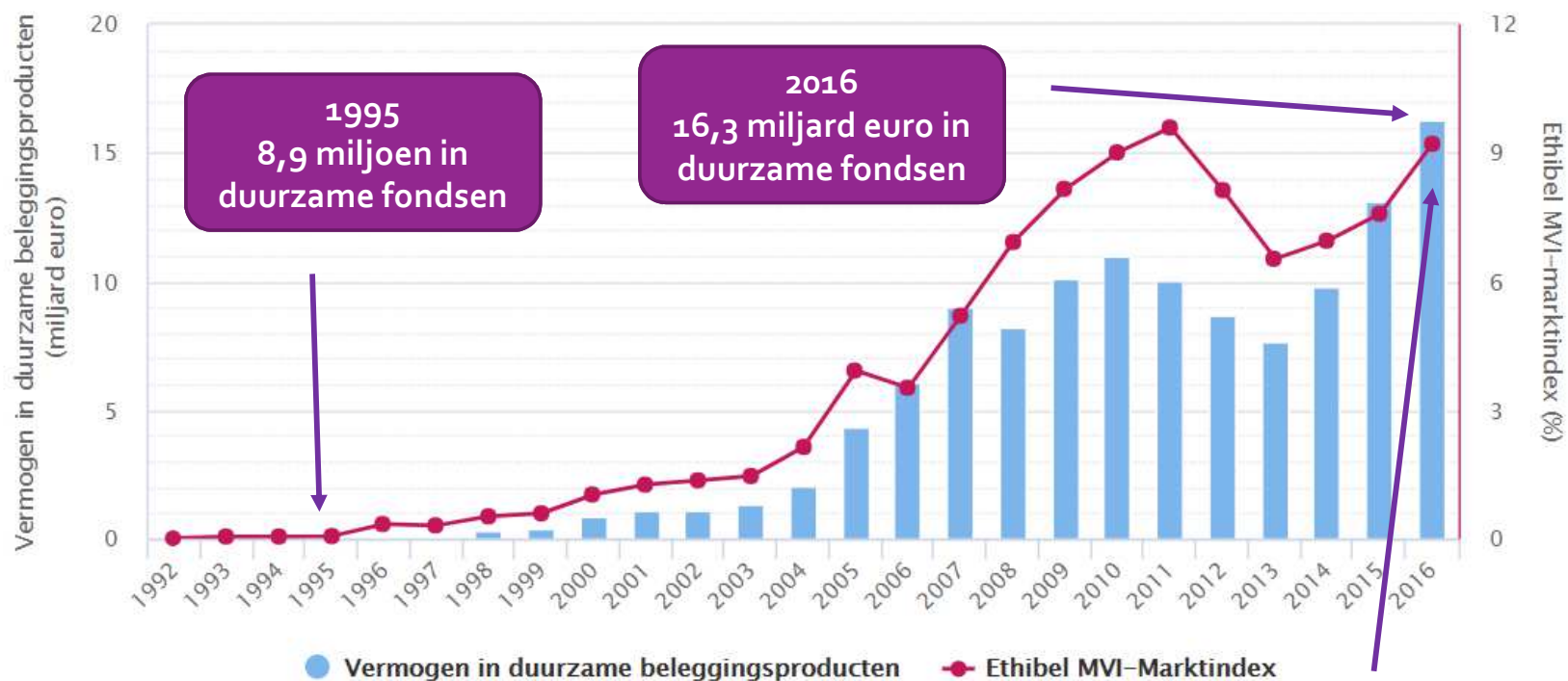
Misverstand 2:  
het gaat naar beneden...



# Het gaat naar beneden in een spiraal...

2017:  
marktaandeel  
gestegen tot 12,35 %

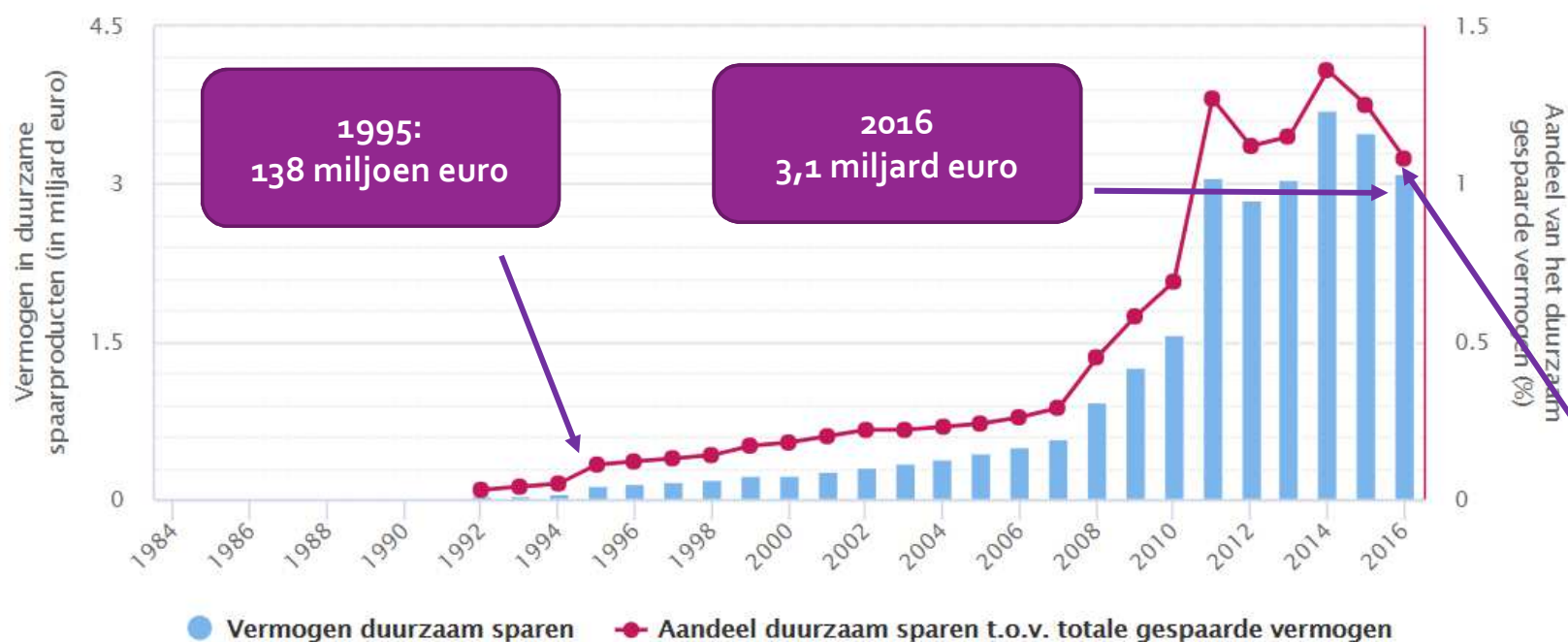
Evolutie van het duurzaam belegd vermogen en de Ethibel MVI-marktindex



9,21 % van het totaal belegde vermogen wordt belegd in duurzame fondsen

# Het gaat naar beneden in een spiraal...

Evolutie van het duurzaam gesparende vermogen en het duurzaam gehalte van het spaarvolume



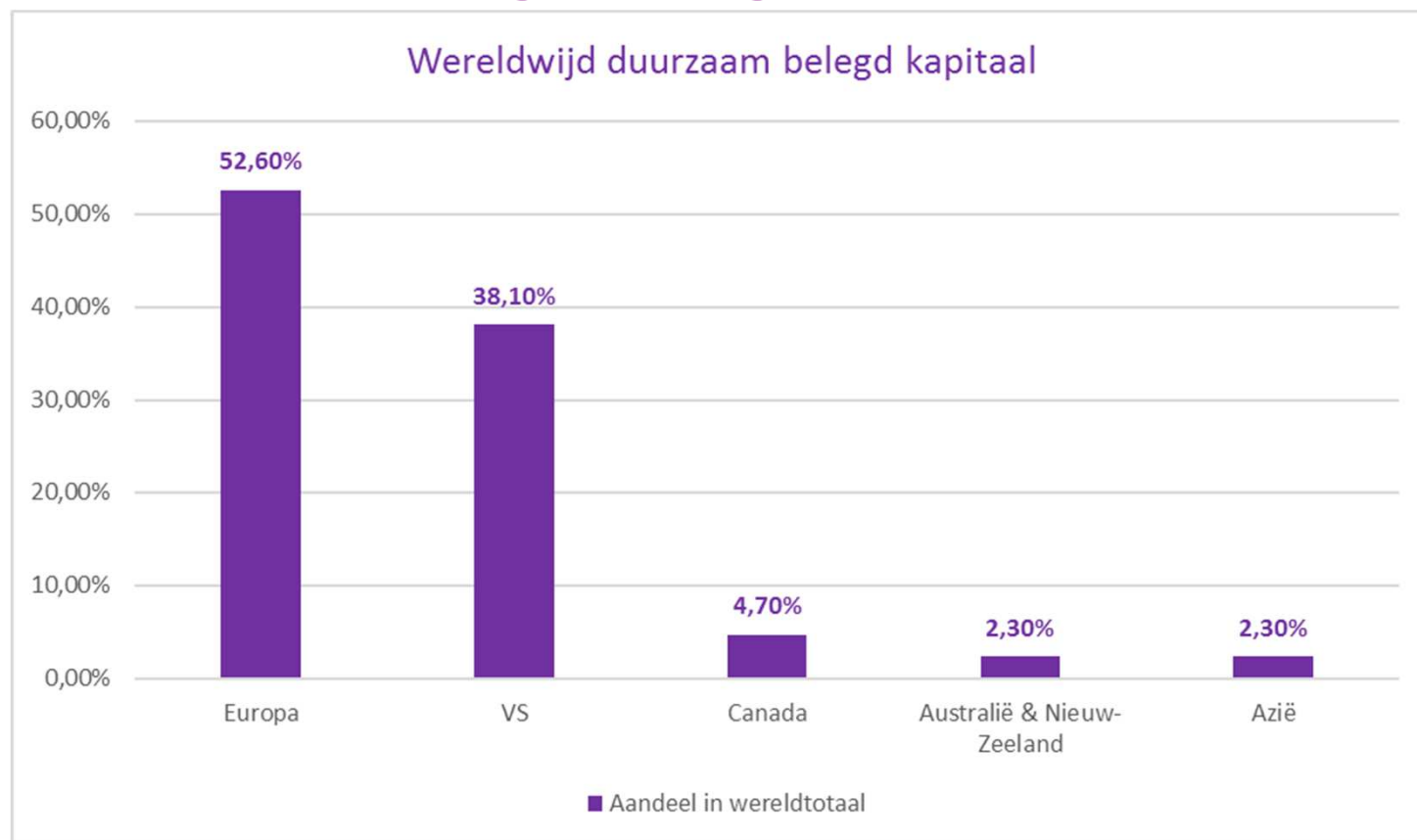
Slechts 1,08 % van de spaartegoeden staan op duurzame spaarrekeningen



**Misverstand 3:  
het is alleen een Belgisch  
gebeuren...**

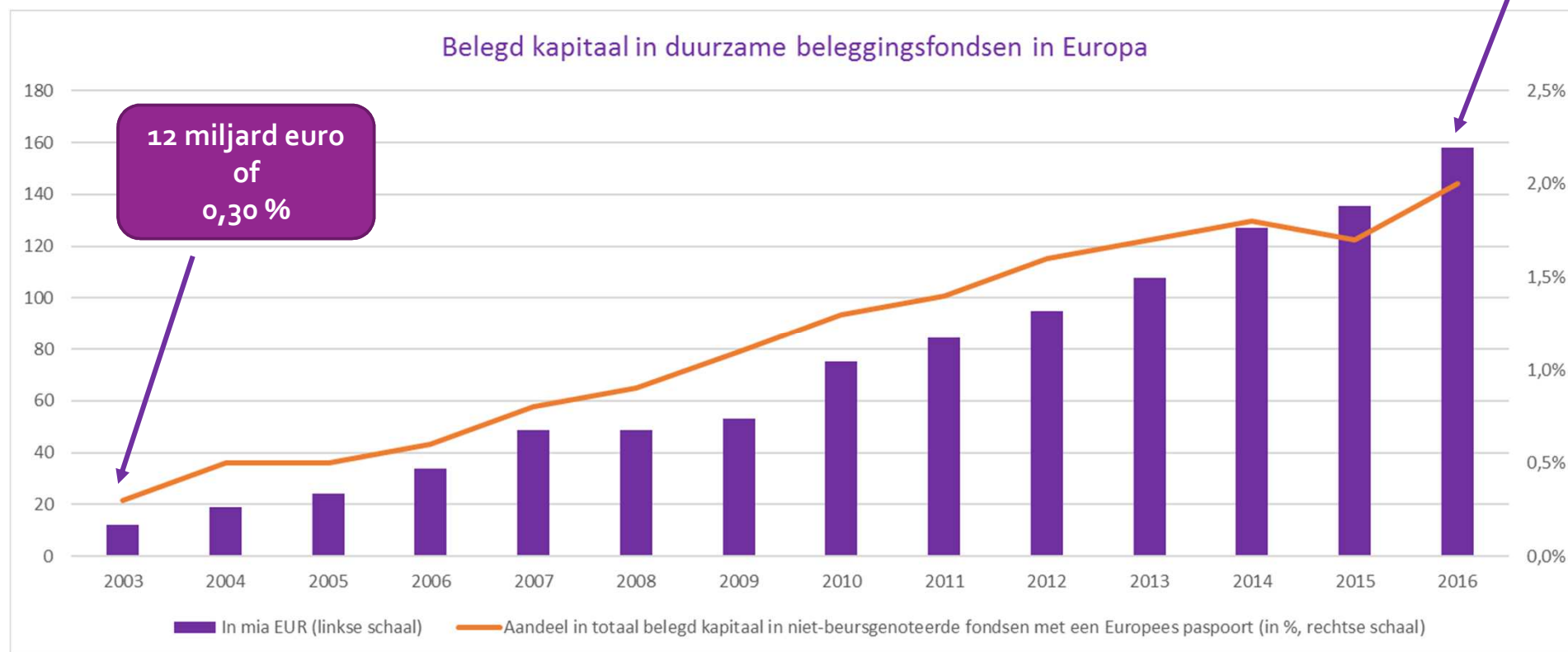


# Het is alleen een Belgisch gebeuren...



Bron: Global Sustainable Investment Alliance (GSIA – [www.gsi-alliance.org](http://www.gsi-alliance.org)) (2016)

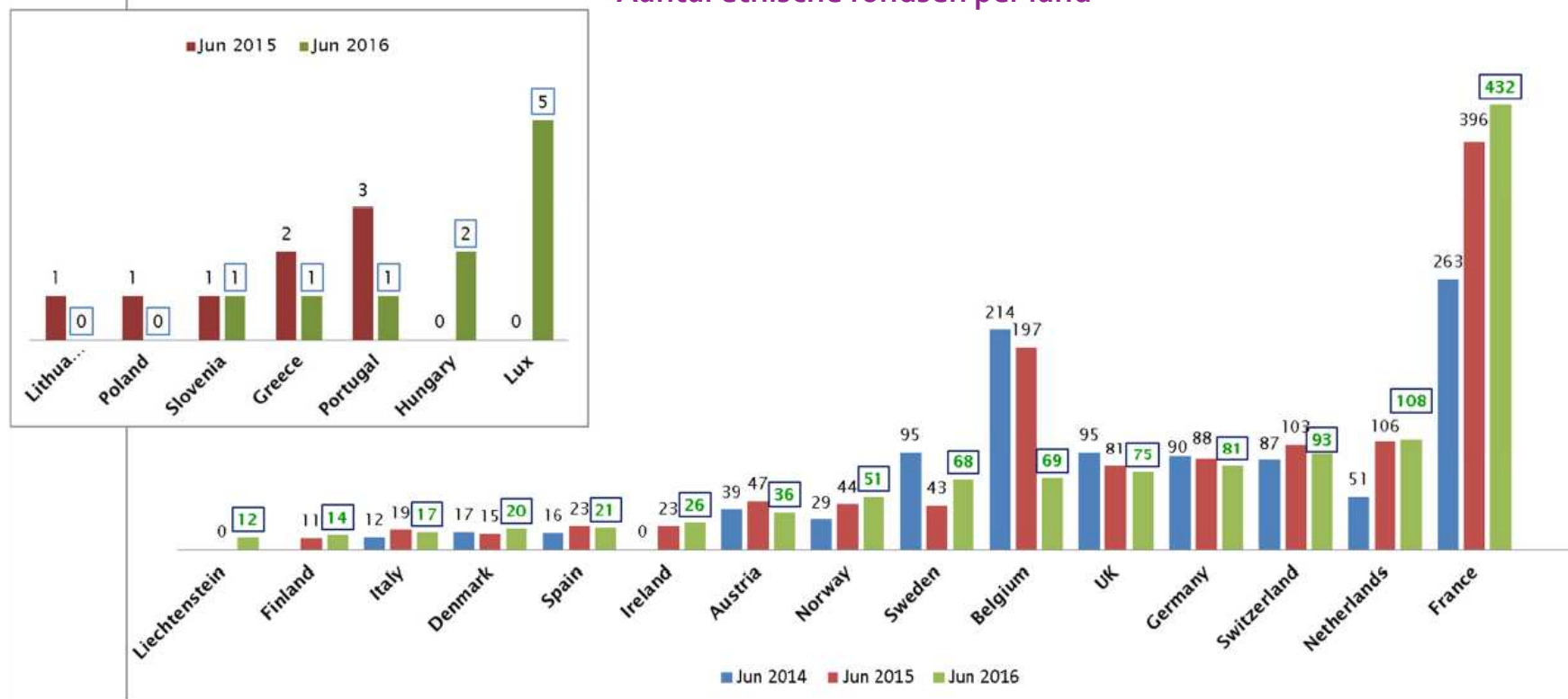
# Het is alleen een Belgisch gebeuren...



Bron: Green, Social and Ethical Funds in Europa – 2016 Review (Vigeo)

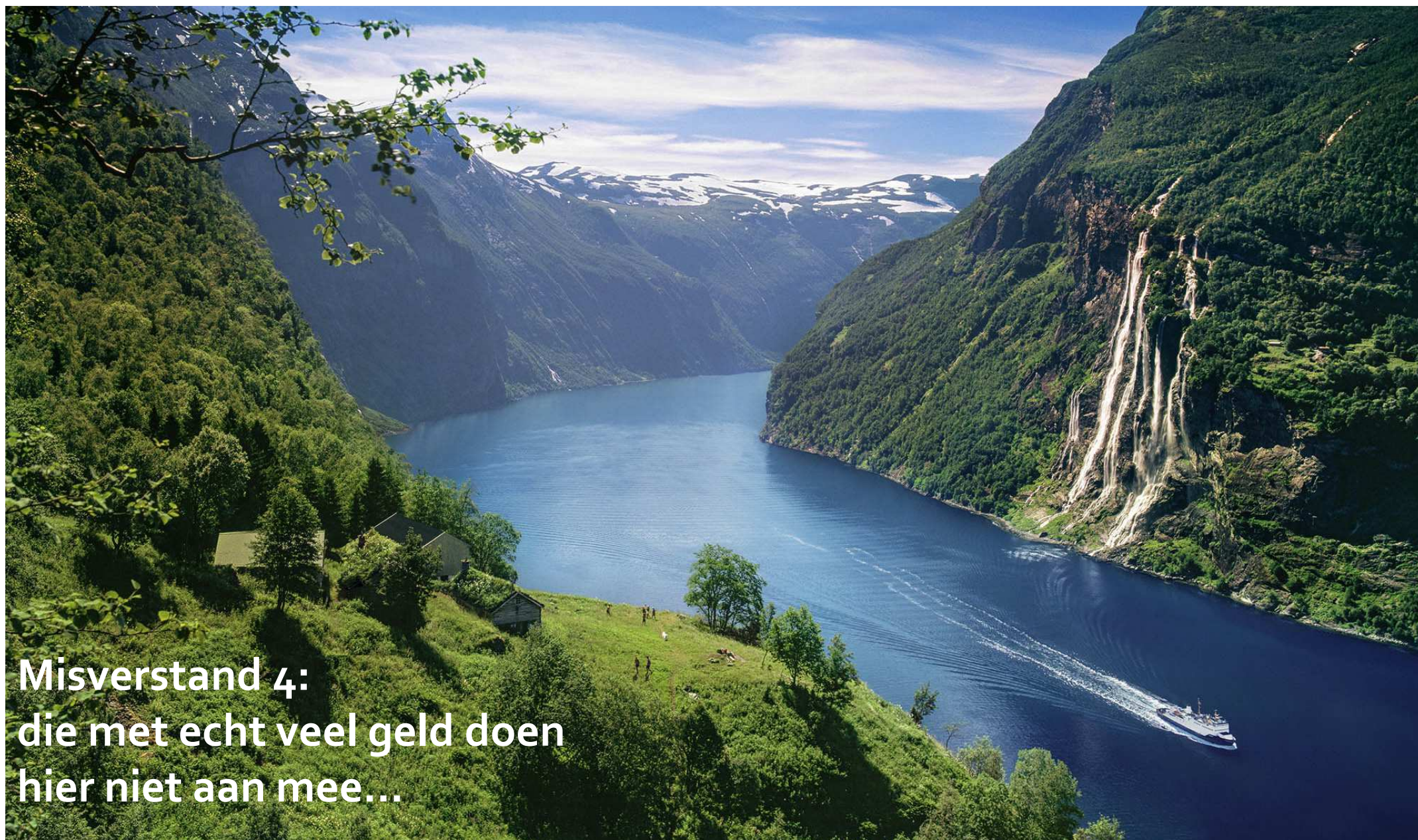
# Het is alleen een Belgisch gebeuren...

Aantal ethische fondsen per land



Bron: Green, Social and Ethical Funds in Europa – 2016 Review (Vigeo)





Misverstand 4:  
die met echt veel geld doen  
hier niet aan mee...



# Die met echt veel geld doen hier niet aan mee...

**Soevereine reservefondsen (= strategische geldbeleggingen als reserves voor en van een land)**

- Voorbeeld: Noorse Reservefondsen
- Belegd vermogen: +/- 1 000 miljard dollar

**Voorbeelden van pensioenfondsen**

- België: Pensioenfondsen van de Belgische Senaat / de federale en Vlaamse pensioenfondsen van de non-profitsector
- Nederland: Stichting Pensioenfondsen ABP / DSM Nederland / Openbaar vervoer / ...
- Verenigde Staten: New York City Pensioenfondsen

**Professionele investeerders** zoals Wereldbank, Europese Investeringsbank (EIB),...

**Private banking diensten** aangeboden door financiële instellingen

**Portefeuillebeheerders**

- Principles for Responsible Investment





## Search results

Your search for **belgium** found **10** results. Displaying results **1 to 10** | [Search tips](#)

**SORT BY** | [Relevance](#) 

belgium



Active filters

[Clear ALL filters](#)

 **SIGNATORIES**

Filter your search

BY CONTENT TYPE 

☒ **Signatories (10)**

☐ Reports/Guides (15)

☐ Case studies (3)

☐ News/Articles (1)

☐ Recordings (0)

☐ Academic research (1)

### Vendis Capital

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Diepensteyn NV

SIGNATORY PROFILE | Asset Owner

### E-Capital Equity Management

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Mercier Vanderlinden Asset Management

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Value Square NV

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Delen Private Bank

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Ergon Capital Partners

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### KBC Asset Management NV

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Degroof Petercam Asset Management (DPAM)

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

### Access Capital Partners

SIGNATORY PROFILE | Investment Manager

Wat vind jij belangrijk ?

*‘Ik heb een afkeer van oneerlijke en onethische praktijken en van schadelijke producten’*

**EXCLUSION**

*‘Ik sluit aan bij internationale afspraken’* **NORM BASED**

*‘Ik kies voor positieve vooruitgang’*

**BEST IN CLASS**

*‘Ik ben kieskeurig en spits me toe op thema’s’* **THEMATIC**

*‘Ik wil zichtbare en meetbare verandering’* **IMPACT**

*‘Ik overzie liever het geheel’* **INTEGRATED**

*‘Ik eis externe controle en/of waarborgen’* **LABELED**

*‘Ik heb graag directe invloed’  
(dialogoog, engagement, participatie, stemrecht)*

**ENGAGEMENT**

*‘Ik ben solidair en draag concreet iets bij’* **SOLIDARITY**

*‘Ik wil dat mijn bank meedoet!’* **PARTICIPATION**

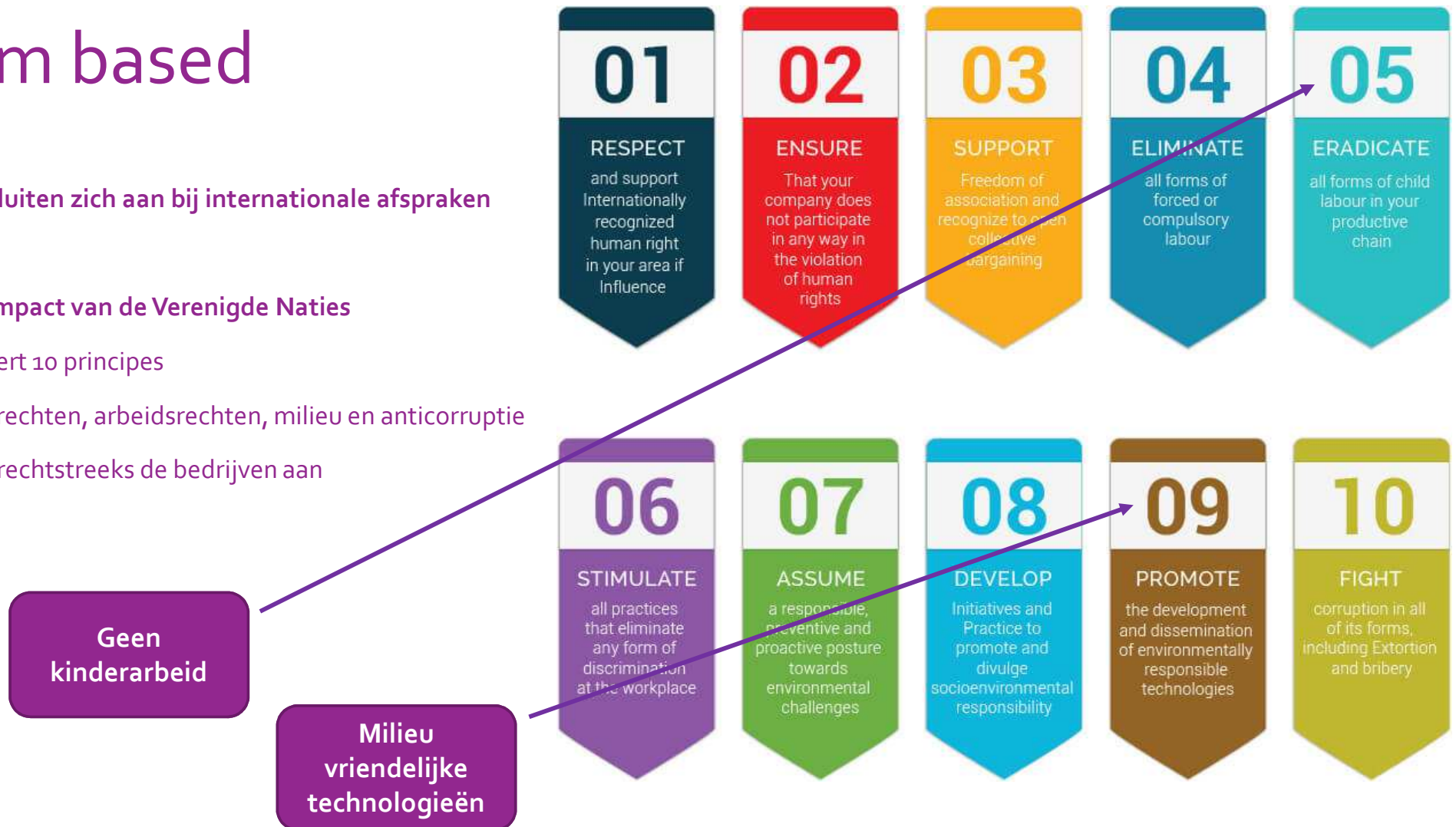


# Norm based

Fondsen sluiten zich aan bij internationale afspraken

Global Compact van de Verenigde Naties

- formuleert 10 principes
- mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie
- spreekt rechtstreeks de bedrijven aan



## See who's involved

### Our Participants

Search Participants

TYPE TIER PLATFORM INITIATIVE COUNTRY SECTOR STATUS

Active Filters:

COUNTRY Belgium x Clear All

86 results

25 per page

| NAME                                      | TYPE                             | SECTOR                 | COUNTRY | JOINED ON  |
|-------------------------------------------|----------------------------------|------------------------|---------|------------|
| <a href="#">Akka Technologies</a>         | Company                          | Industrial Engineering | Belgium | 2010-12-06 |
| <a href="#">Alpro Comm. VA/SCA</a>        | Company                          | Food Producers         | Belgium | 2010-06-03 |
| <a href="#">Alsico NV</a>                 | Small or Medium-sized Enterprise | Support Services       | Belgium | 2017-11-07 |
| <a href="#">Altissia International</a>    | Small or Medium-sized Enterprise | Diversified            | Belgium | 2017-11-01 |
| <a href="#">Anheuser-Busch InBev NV</a>   | Company                          | Beverages              | Belgium | 2005-01-17 |
| <a href="#">Antwerp Management School</a> | Academic                         | Not Applicable         | Belgium | 2012-04-09 |

12  
beursgenoteerde  
Belgische  
bedrijven  
onderschreven  
Global Compact

AB InBev  
Befimmo  
bpost  
Cofinimmo  
Econocom  
GBL  
KBC Groep  
Materialise  
Ontex  
Sioen  
Solvay  
Telenet

# Thematic

Inzetten op bepaalde thema's die je als beleggers belangrijk vindt

- Voorbeelden: energie, biotechnologie, water, landbouw,...
- Opgelet: vaak weinig gespreid en daardoor dus risicovoller
- Laatste jaren: kiest men vaak voor grotere of meerdere thema's

Dit fonds belegt in bedrijven die inzetten op 5 thema's gelinkt aan maatschappelijke en ecologische uitdagingen.

⌚ Waterschaarste en duurzaam bosbeheer

⌚ Duurzame energie & schone technologie

⌚ Voedselaanbod en -kwaliteit

⌚ Veiligheid & bescherming van persoonlijke gegevens en personen

⌚ Menselijk welzijn

# Labeled

## Kwaliteitslabels, keurmerken en certificaten

- die door externe partijen worden toegekend
- om aan te geven of fonds zich ethisch/duurzaam/verantwoord mag noemen
- kunnen beleggers helpen bij hun beslissingen
- opgelet: wel belangrijk dat je betekenis van label goed begrijpt

## Voorbeelden

- Ethibel label en Ethibel certificaat
- Novethic SRI label (Frankrijk), FNG label (Duitsland), LuxFLAG (Luxemburg)
- Morningstar Sustainability Rating
- FairFin & Financité Label
- Febelfin erkenning ([www.duurzaamsparenenbeleggen.be](http://www.duurzaamsparenenbeleggen.be))

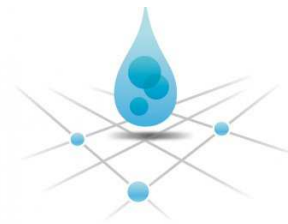


| Distribution | Score | Descriptive bank | Rating Icon |
|--------------|-------|------------------|-------------|
| Highest 10%  | 5     | High             | ●●●●●       |
| Next 22,5%   | 4     | Above Average    | ●●●●        |
| Next 35%     | 3     | Average          | ●●●         |
| Next 22,5%   | 2     | Below Average    | ●●          |
| Lowest 10%   | 1     | Low              | ●           |

# Impact

## Wat is impact investing ?

- concrete oplossingen voor een bepaald maatschappelijk probleem
- moet gaan op gerichte investeringen met bewezen effect
- bedrijven die werkelijk een verschil maken
- voorbeelden:
  - die de wereld minder afhankelijk maken van water, olie,...
  - strijden tegen de opwarming van de aarde
  - ...
- Impact is ook: microfinanciering



BIO CARTIS



PureCircle®  
Everything stevia



# Integrated

## Combineren van verschillende strategieën

- best presterende bedrijven per sector opnemen of achterblijvers uitsluiten (best-in-class)
- normen zoals global compact van de VN (norm based)
- aandeelhoudersactivisme: in dialoog gaan met het bedrijf, stemgedrag op algemene vergadering,... (engagement)
- ...

Dit fonds wordt beheerd volgens de best-in-class-aanpak. Het belegt alleen in aandelen en obligaties van bedrijven of overheden die wereldwijd op een milieuvriendelijke, duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier actief zijn. Bovendien kiezen de beheerders enkel die bedrijven met de beste financiële vooruitzichten.  
De best-in-class analyse houdt rekening met:

⌚ De ESG-criteria

⌚ United Nations Global Compact

⌚ Omstreden sectoren of activiteiten

⌚ Actieve dialoog met de bedrijven

Hoe duurzaam beleggen ?

# Duurzame beleggingsfondsen

Voorbeeld: [www.duurzaamsparenenbeleggen.be](http://www.duurzaamsparenenbeleggen.be)



[Log in](#) [Contact](#) [NL](#) [FR](#) [EN](#)

HOME

BELEGGINGSPRODUCTEN

SPAARPRODUCTEN

VEELGESTELDE VRAGEN

ZOEKEN

## BELEGGINGSPRODUCTEN

96 product(en) beantwoorden aan uw zoekcriteria

Promotor

- Alle -

| Naam                                                                                                                                              | Type                  | Beheerder                       | Aanbieders                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  <a href="#">Argenta-Fund Overheidsobligaties</a>                | Beleggingsfonds (ICB) | Argenta Asset Management        | Argenta                                                                                                                      |
|  <a href="#">Argenta-Fund Responsible Growth Fund</a>            | Beleggingsfonds (ICB) | Argenta Asset Management        | Argenta                                                                                                                      |
|  <a href="#">Argenta-Fund Responsible Growth Fund Defensief</a> | Beleggingsfonds (ICB) | Argenta Asset Management        | Argenta                                                                                                                      |
|  <a href="#">Argenta-Fund Responsible Utilities</a>            | Beleggingsfonds (ICB) | Argenta Asset Management        | Argenta                                                                                                                      |
|  <a href="#">AXA World Funds Framlington Eurozone RI</a>       | Beleggingsfonds (ICB) | AXA Investment Managers         | AXA Bank Europe, ING Belgique, Deutsche Bank, Beobank, Fortuneo, BNP Paribas Fortis                                          |
|  <a href="#">AXA World Funds Framlington Human Capital</a>     | Beleggingsfonds (ICB) | AXA Investment Managers         | AXA Bank Europe, ING Belgique, Deutsche Bank, BeoBank, Fortuneo, BNP Paribas Fortis                                          |
|  <a href="#">BNP Paribas L1 Equity World Aqua</a>              | Beleggingsfonds (ICB) | BNP Paribas Investment Partners | BNP Paribas Retail Banking, BGL Luxembourg retail, BNP Paribas Fortis Retail Banking Belgium, BNP Paribas Wealth Management. |

# Duurzame ETF's

Voorbeeld: [www.morningstar.be](http://www.morningstar.be)

## Top 10 European "socially conscious" ETFs by net flows in H1 2017

| Index Fund                               | ISIN         | Morningstar Category            | Morningstar Rating | Sustainability Rating | Ongoing Charges % | Net Inflows in H1 2017 | AuM         |
|------------------------------------------|--------------|---------------------------------|--------------------|-----------------------|-------------------|------------------------|-------------|
| UBS ETF MSCI EMU SRI EUR A dis           | LU0629460675 | Eurozone Large-Cap Equity       | ★★★★★              | ⊕⊕⊕⊕⊕⊕                | 0,28              | 122 334 402            | 295 008 358 |
| IndexIQ Factors Sust Eurp Eq ETF C       | LU1603795458 | Europe Large-Cap Blend Equity   |                    |                       | 0,30              | 121 999 875            | 120 215 747 |
| iShares € Corp Bond SRI 0-3yr ETF € Dist | IE00BYZTVV78 | EUR Corporate Bond - Short Term |                    | ⊕⊕⊕⊕⊕⊕                | 0,25              | 118 466 022            | 445 150 483 |
| BNPP E MSCI EMU ex Ctrvsl Wpn ETF        | LU1291098827 | Eurozone Large-Cap Equity       | ★★★★               | ⊕⊕⊕⊕                  | 0,25              | 69 855 742             | 181 799 081 |
| BNPP E MSCI EM ex Ctrvsl Wpn ETF EUR C   | LU1291097779 | Global Emerging Markets Equity  | ★★                 |                       | 0,35              | 61 181 556             | 134 061 433 |
| UBS ETF MSCI World SRI USD A dis         | LU0629459743 | Global Large-Cap Blend Equity   | ★★★★               | ⊕⊕⊕⊕⊕⊕                | 0,38              | 53 858 380             | 308 969 184 |
| IndexIQ Factors Sustainable Emu Eq ETF C | LU1603797074 | Eurozone Large-Cap Equity       |                    |                       | 0,30              | 52 499 908             | 51 517 108  |
| IndexIQ Factors Sust Sov EUR Bd ETF D    | LU1603795292 | EUR Government Bond             |                    |                       | 0,30              | 49 749 900             | 49 461 947  |
| IndexIQ Factors Sust Corp EUR Bd ETF D   | LU1603790731 | EUR Corporate Bond              |                    |                       | 0,35              | 49 499 933             | 49 339 750  |
| UBS ETF BlombgBarcl MSCI €ArLiqCrf Sus€A | LU1484799769 | EUR Corporate Bond              |                    | ⊕⊕⊕⊕⊕⊕                | 0,20              | 39 022 975             | 39 579 007  |

Data in Euros as of 30-06-2017

Source: Morningstar Direct



Belgische editie, gegevens van 31 oktober 2018  
Asset Management UBS Fund

# Fact Sheet

## UBS ETF – MSCI World Socially Responsible UCITS ETF (USD) A-dis

Beheerder: UBS Fund Management (Luxembourg) S.A.

### Beleggingsdoelstelling

- Het subfonds UBS ETF – MSCI World Socially Responsible UCITS ETF heeft een proportionele blootstelling aan de onderdelen van de MSCI World Socially Responsible 5% Issuer Capped Index (Net Return). Dit wordt gerealiseerd door directe beleggingen in alle of in nagenoeg alle effecten die deel uitmaken van de index en/of door het gebruik van derivaten, met name als het niet mogelijk of niet praktisch is om de index via directe beleggingen te repliceren of om op efficiëntere wijze blootstelling aan de index te verkrijgen.
- Blootstelling aan de index via directe replicatie kan aanpassingskosten met zich meebrengen, terwijl blootstelling aan de index via derivaten gepaard kan gaan met transactiekosten voor de derivaten.

Ontwikkeling van de netto-inventariswaarde van 19/08/2011 tot en met 31/10/2018 (EUR, na aftrek van vergoedingen)<sup>1</sup>



— Ontwikkeling van de netto-inventariswaarde van de  
deelbewijsklasse (basis = 100) in EUR na aftrek van kosten (linkeras)

### Risico en rendementsprofiel

Lager risico Hoger risico  
Doorgaans lager rendement Doorgaans hoger rendement

|   |   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
|---|---|---|---|---|---|---|

- De laagste risicocategorie betekent niet dat een belegging in de betreffende deelbewijsklasse risicoloos is.

|                                       |                                                 |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Naam van het fonds                    | UBS ETF                                         |
| Rechtsvorm                            | SICAV                                           |
| Type subfonds                         | UCITS                                           |
| Land van vestiging                    | Luxembourg                                      |
| Naam van het subfonds                 | MSCI World Socially Responsible UCITS ETF (USD) |
| Deelbewijsklasse                      | A-Dis                                           |
| ISIN-code                             | LU0629459743                                    |
| Bloomberg                             | UIMM GY                                         |
| Looptijd van het product              | Onbergrensd                                     |
| Valuta van het subfonds               | USD                                             |
| Valuta van de deelbewijsklasse        | USD                                             |
| Type subfonds                         | Open                                            |
| Introductiedatum                      | 19.08.2011                                      |
| Lopende kosten                        | 0,25%                                           |
| - inclusief jaarlijkse beheerprovisie | 0,25%                                           |
| Max. instapkosten                     | 0,00%                                           |
| Uitstapkosten                         | 0,00%                                           |



# Stock picking

Voorbeeld: investment register [www.forumethibel.org](http://www.forumethibel.org)

NL FR JP

HOMEWHO ARE WE?WHAT WE DOPUBLICATIONSCONTACTFAQ

ZOEK

### Consulting the investment register

Explanatory note

Last update:  
Ethibel PIONEER & EXCELLENCE: 10/19/2018  
ESI Europe & Global: 09/21/2018

| #  | Stock name               | ISIN         | ISO | Sector                          | ETHIBEL Pioneer                     | ETHIBEL Excell.                     | ESI Europe                          | ESI Global                          | Short Profile                       | Alert                    |
|----|--------------------------|--------------|-----|---------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| 1  | 3i Group                 | GB00B1YW4409 | GB  | Financial Services - General    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 2  | 3M Co.                   | US88579Y1010 | US  | Industrial Goods & Services     | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 3  | A2A                      | IT0001233417 | IT  | Electric & Gas Utilities        | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 4  | ABB                      | CH0012221716 | CH  | Electric Components & Equipment | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 5  | ABN Amro                 | NL0011540547 | NL  | Diversified Banks               | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6  | Acciona S.A.             | ES0125220311 | ES  | Heavy Construction              | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 7  | Accor                    | FR0000120404 | FR  | Hotel, Leisure Goods & Services | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 8  | Acea                     | IT0001207098 | IT  | Electric & Gas Utilities        | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 9  | Adecco Group             | CH0012138605 | CH  | Business Support Services       | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 10 | Adidas                   | DE000A1EWWW0 | DE  | Specialised Retail              | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 11 | ADP (Aéroports de Paris) | FR0010340141 | FR  | Transport & Logistics           | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 12 | Aegon                    | NL0000303709 | NL  | Insurance                       | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 13 | Aeon Co. Ltd.            | JP3388200002 | JP  | Supermarkets                    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |

## Duurzaam beleggen is ook...



- Microfinanciering (*belastingvoordeel van 5 % mogelijk !*)



- Investeren in coöperaties



- Sociale financiering, crowdfunding, aandelen van een duurzame bank



# Duurzaam beleggen is ook...



## Voorbeeld Triodos Bank



| Datum uitkering | Bedrag per aandeel in EUR |
|-----------------|---------------------------|
| 25-05-2018      | 1,95                      |
| 26-05-2017      | 1,95                      |
| 27-05-2016      | 1,95                      |
| 29-05-2015      | 1,95                      |
| 28-05-2014      | 1,95                      |

## Brutorendementen laatste 5 kalenderjaren

Het rendement van de certificaten van aandelen Triodos Bank is tot op vandaag stabiel.

| 2013  | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|-------|------|------|------|------|
| 4,0 % | 5,3% | 5,1% | 5,0% | 3,7% |

# SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS



4



Veel succes  
met het  
duurzaam beleggen !



[siem.deruijter@ucll.be](mailto:siem.deruijter@ucll.be)

[www.linkedin.com/in/deruijtersiem](https://www.linkedin.com/in/deruijtersiem)

0495 26 86 39